

YLÄNURKKA

Täyttä kaasua, Suomi!

ITÄMEREN MAIDEN välillä käyty kaasuputkikeskustelu on ollut jossain määrin erikoinen. Hankkeesta vastaavat tahot ovat tuottaneet mielettömät määrät selvityksiä putken ympäristövaikutuksista, mutta esimerkiksi ruotsalaiset näyttävät naamioivan sotilaspoliittisen huolensa ympäristöhuoleksi, ja vaativat yhä lisää selvityksiä. Suomi taas ei pidä sotilaspoliittista ongelmaa minään, lienemmekö sitten tottuneet Ison Naapurin olemassaoloon rajoillamme.

Myös ympäristöjärjestöt ovat olleet aktiivisia asiassa. Minusta siinä on tehty karpäsestä härkänen. Moneen muuhun, koko ajan käynnissä olevaan prosessiin verrattuna Itämeren pohjan hetkellinen kaivaminen on kuitenkin mittakaavaltaan vähäinen asia. Joet syytävät ravinteita jatkuvasti Itämereen, ja alueelliset happikadot vapauttavat suuria määriä fosforia alusveteen aiheuttaen mm. ilmasta tyypeä sitovien sinilevien lisääntymistä.

Räjätystöissä kuolevien hylkeiden tai kalojen määrät eivät mitenkään voi olla niin huomattavia, että niillä olisi joidenkin mainittavaa merkitystä laajemmassa mittakaavassa. Mitenkin mielestä silakoita ja hylkeitä on muutenkin liikaa.

Lisäksi on mietittävä muita vaihtoehtoja kaasun kuljettamiselle. Olen lähes täysin varma, että vastaavan kaasumäärän kuljettaminen laivoilla olisi huonompi vaihtoehto. Sekä jatkuvat päästöt että lisääntyvä onnettomuusriski olisivat niin mittavia, että tämä vaihtoehto on huonompi kuin keratarutinan aiheuttava putken rakentaminen.

ASIASSA VOI kuitenkin olla toinenkin ulottuvuus joka vaikuttaa puolustusvoimien asenteeseen. Osallistuin keväällä tilaisuuteen, jossa oli puolustusvoimien edustajia, ja minua hämmästytti heidän hyvin voimakas kantansa siihen, että putki olisi rakennettava. Ihmeissäni yritin hiukan urkkia mistä noinkin yllättävä kanta on syntynyt.

Erilaisista vastauksista minulle syntyi näkemys, että kyse on pienemmän pahan politiikasta. Maan turvallisuudesta vastaava taho on kaiketi tullut siihen johtopäätökseen, että kaasulaiva olisi terroristien käsissä niin pelottava ase, että pohjalla virtaileva kaasu alkaa näyttää todella harmittomalta vaihtoehdolta. Eurooppa kun kaasunsa joka tapauksessa tarvitsee, ja Suomenlahti tulee olemaan väylä. Kaasu tulee kulkemaan joko pinnalla tai pohjalla.

On tietysti selvää, että iso kaasualus olisi räjähtäessään hir-

veä pommi ja kauppatorin rantaan ajettuna tekisi melkoisen loven Helsingin keskustaan. Jos haettaisiin koko Etelä-Suomen tai isommankin alueen kattavaa tuhoa, niin Loviisan voimalaa päin ajaminen olisi vielä näyttävämpi operaatio kuin New Yorkin kaksoistorneja päin lentäminen aikanaan.

Suomi on jo mukana Afganistanin konfliktissa jossa vastapuoli voisi käyttää rajujakin otteita ja kaukana kotimaastaan. Mahdollinen Nato-jäsenyys varmaan turvaisi Isolta Pahalta, mutta USA:n erilaisiin kahakoihin osallistuminen samalla kaiketi kasvattaisi todennäköisyyttä sille, että sotilaamme olisivat väärässä paikassa väärään aikaan ja hankkisivat maallemme pysyviä vihollisia. Tältä osin ymmärrän hyvin presidentti Halosen nihkeyttä jäsenyyden suhteen.

AINAKIN SOMALIASSA laivan kaappaaminen näyttää käyvän vanhoilta kalastajilta kuin verkon nosto, joten kaasulaivan kaappaaminen Itämerellä ei olisi varmasti kovin vaikea tehtävä muutamalle aseistetulle miehelle. Aluksen pitäminen muutaman tunnin ajan omassa hallinnassa riittäisi tuhon aikaansaamiseen.

Suomenlahti on kasattu täyteen toisistaan riippumattomasti kehittyneitä, energiaan liittyviä riskihankkeita. Olen saanut sen käsityksen asiaan osallistuneilta henkilöiltä, että Loviisan voimalan vedenoton vaarantumisen riski öljyonnettomuuden tapahtuessa on jo kasvanut niin suureksi, että sitä pitäisi aktiivisesti pienentää. Käytännön toimenpiteitä ei kuitenkaan juurikaan löydy.

Loviisan voimala rakennettiin aikanaan ilman mitään tietoa hallitsemattomasti kasvavista öljyn kuljetuksista joten ne puuttuivat investointipäätöksen takana olleista ennakoivista riskilaskelmista.

Jos putkea ei rakennettaisi, niin samaan aktiivikeitokseen lisättäisiin vielä kaasualukset. Olisikohan jo aika myöntää ettei lisälusikoita tässä sopassa tarvita, olivat ne sitten lisävoimaloita tai kaasualuksia. Tulevaisuutta kun ei voi ennustaa.

SAKARI KUIIKKA

Kirjoittaja on Merikotkassa työskentelevä Helsingin yliopiston kalastusbiologian professori.